

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВСП «ЕКОНОМІКО-ПРАВНИЧИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор

О. С. Грибанова

2022

**ПРОЄКТНІ ТЕХНОЛОГІЇ В СОЦІАЛЬНІЙ ТА
СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНІЙ РОБОТІ
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

*підготовки фахових молодших бакалаврів
галузі знань: 23 соціальна робота
спеціальності: 231 соціальна робота
освітньо-професійної програми: соціальна педагогіка*

Укладач: Яцук Н.В.

Обговорено та ухвалено
на засіданні циклової комісії соціальної
роботи та педагогічних дисциплін,
фізичного виховання
Протокол № 1 від "29" серпня 2022

Голова ЦК

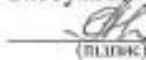

О.В. Маловічко
(ініціали, прізвище)

Ухвалено методичною радою коледжу

Протокол № 1 від "30" серпня 2022

Заступник директора з НМР

А.В. Ходаковська
(ініціали, прізвище)

2022

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо- кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 2,5	Галузь знань <i>23– соціальна робота</i>	Нормативна/вибіркова	
Загальна кількість годин 72 год.	Спеціальність <i>231– соціальна педагогіка</i>	Рік підготовки:	
		3 -й	
		Лекції	
Тижневих аудиторних годин для денної форми навчання: – 2 год	Освітньо-кваліфікаційний рівень: фаховий молодший бакалавр	14 год.	
		Практичні, семінарські	
		14 год.	
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		62 год.	год.
Вид контролю: залік			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Проектні технології в соціальній та соціально-педагогічній роботі» є формування у студентів проєктного мислення та упровадження проєктного підходу в професійну діяльність.

У разі успішного завершення курсу здобувач освіти набуває програмні компетентності:

ІК. Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі та практичні проблеми у соціальній сфері або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів соціальної роботи, соціальної педагогіки та може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі

знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК 8. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК 9. Здатність працювати самостійно і в команді, налагоджувати комунікаційні зв'язки та міжособистісні взаємодії під час вирішення поставлених завдань.

СК 1. Здатність розуміти сутність, напрямки та види соціальної роботи.

СК 4. Здатність до розуміння соціально-психологічних явищ, процесів становлення, розвитку та соціалізації особистості.

СК 5. Здатність виявляти потреби населення у соціальних послугах.

СК 7. Здатність визначати шляхи подолання соціальних проблем і знаходити ефективні методи їх вирішення.

СК 8. Здатність надавати допомогу і підтримку спеціальним групам клієнтів.

СК 9. Здатність застосовувати сучасні технології та методи професійної діяльності.

СК 10. Здатність до соціальної взаємодії у професійній сфері.

СК 11. Здатність аналізувати та оцінювати результати професійної діяльності.

Програмні результати навчання, які досягаються за допомогою вивчення дисципліни

РН 1. Здійснювати пошук, аналіз і оброблення інформації для розв'язання професійних завдань.

РН 3. Розв'язувати типові задачі в професійній діяльності.

РН 4. Застосовувати інформаційні ресурси та методики оцінки поведінки чи діяльності індивідів і соціальних груп.

РН 10. Організовувати заходи з реабілітації, реінтеграції, соціальної адаптації отримувачів соціальних послуг.

РН 12. Знаходити рішення для покращення соціального добробуту та соціальної безпеки громадян.

РН 13. Визначати зміст і види співпраці з представниками різних професій, груп, громад у професійній діяльності.

РН 14. Планувати, аналізувати, контролювати та оцінювати власну роботу та роботу інших осіб у спеціалізованому контексті.

РН 16. Організовувати процес профілактики для запобігання можливих відхилень у психічному розвитку, порушень поведінки, міжособистісних стосунків, для розв'язання конфліктів, попередження соціальних ризиків та

складних життєвих обставин.

Міждисциплінарні зв'язки. Навчальний курс «Проектні технології в соціальній та соціально-педагогічній роботі» належить до дисциплін циклу професійної підготовки освітньо-професійної програми. Ця дисципліна має органічні зв'язки з такими курсами як «Event-менеджмент в соціальній педагогіці» та «Методи соціально-педагогічної роботи».

3. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1.

Сутність проєктної діяльності в роботі соціального педагога

Тема 1. Проєктне мислення сучасного працівника соціально-педагогічної сфери

Зміст

Проєктна культура соціального педагога. Поняття проєкту та проєктної діяльності. Класифікація проєктів. Проєкти за характером проєктованих змін (інноваційні та підтримуючі проєкти). Проєкти за їх значущістю (глобальні, національні, великомасштабні, локальні проєкти). Проєкти за напрямками діяльності (освітні, науково-технічні, культурні проєкти). Проєкти за особливостями фінансування (інвестиційні, спонсорські, кредитні, бюджетні, благодійні проєкти). Проєкти за їх масштабами (мікропроєкти, малі проєкти, мегапроєкти). Проєкти за термінами реалізації (короткострокові, середньострокові, довгострокові проєкти). Проєкти за їх взаємовпливом (взаємно виключні (альтернативні), взаємно незалежні, взаємно впливаючі (взаємно залежні), обумовлені (умовні), синергетичні, альтернативні за капіталом, проєкти, що заміщають). Престиж-проєкти.

Поняття соціального проєкту. Класифікація проєктів соціальної спрямованості: проєкти історико-культурного спрямування, оздоровчі проєкти, соціально-педагогічні проєкти, проєкти розвитку художньої культури, проєкти у сфері професійної культури, проєкти в сфері політичної культури, інформаційно-просвітницькі проєкти.

Тема 2. Етапи соціального проєктування: ініціювання проєкту та його цільової групи

Зміст

Життєвий цикл проєкту та його структурні елементи. Ініціювання проєкту як етап життєвого циклу. Три етапи планування проєкту. Фінансування проєкту та його реалізація. Моніторинг та результати проєкту.

Аналіз власних можливостей організації та виявлення зацікавлених сторін. Схема аналізу зацікавлених сторін. Алгоритм аналізу основної проблеми проєкту. Зацікавлені сторони в реалізації проєкту та зацікавлені в його не реалізації та робота по зміні їх ставлення. Цільова група проєкту. Беніфіціарії та стейкхолдери.

Тема 3. Етап Аналізу проблем цільової групи засобами проектного інструменту «Дерево проблем»

Зміст

Аналіз проблем цільової аудиторії. Питання та відповіді на етапі формулювання проблем. Дерево проблем як інструмент аналізу повного спектру проблем. Проблеми – чинники, проблеми – наслідки. Поняття причинно-наслідкового зв'язку. Від дерева проблем до дерева цілей. Структура та побудова «Дерева цілей» як визначення мети проекту. Питання та відповіді встановлення проблеми і шляхів її рішення. SMART у формулюванні цілей та завдань проекту.

Тема 4. Логіко-структурний підхід (ЛСП) в проектній діяльності

Зміст

Сутність логіко-структурного підходу (ЛСП). ЛСП як засіб формування єдиного уявлення про поточний стан справ, завдання, план дій, терміни, способи оцінки тощо в учасників проекту. Логіко-структурна схема (логічна матриця проекту) як інструмент планування та розробки проекту. Побудова структурної схеми логіко-структурної матриці проекту. Мета проекту та стратегічна мета. Результати та продукти проекту. Об'єктивні показники та механізми їх моніторингу та джерела перевірки. Прогнозування ризиків та дії на їх усунення.

Розділ 2

Проектування як інструмент діяльності соціального педагога

Тема 4. Командоутворення в проектній діяльності соціального педагога

Зміст

Команда як компонент проектного менеджера. Команда проекту та командний дух. Управління командою. Управлінська компетентність менеджера проекту. Основні фази формування команди проекту. Робота в команді як необхідна компетенція. Обов'язки менеджера проекту. Проблеми в роботі команди та їх чинники. Масштаби команди та їх комунікаційні зв'язки. TORI-модель побудови команди проекту. Підходи до сучасних класифікацій команд. Моделі проектних команд. Норми, правила або директиви, які регламентують поведінку членів команди. Відмінності загального менеджменту від проект-менеджменту. Поняття та завдання управління проектами. Структура та процес управління проектами. Суб'єкти проекту.

Тема 5. Виявлення проблеми та встановлення цілей і завдань проєкту

Зміст

Теми проєктів. Логіка подачі власної позиції. Способи дослідження явища з різних боків. Вироблення самостійного погляду на події, що відбуваються. Аргументи та захист власної ідеї. Методи визначення проблеми: опитування, фокус-групи (обмін думками між людьми, яких хвилюють однотипні проблеми), спостереження, вивчення повідомлень засобів масової інформації, робота з документами. Дерево проблем як інструмент проєктного менеджменту. Постановка мети та визначення завдань проєкту. Компоненти правильного формулювання цілі. Ресурсність команди.

Тема 6. Життєвий цикл проєкту

Зміст

Стадії життєвого циклу проєкту: планування, фандрайзинг, реалізація, завершення. Принципи виконання проєктних дій. Дві категорії управлінських дій за проєктом: що спрямовані на створення продукту(тів) проєкту; що спрямовані на виконання проєкту.

Технологічна карта як програма проєкту. Технологічна карта проєкту у вигляді інтелект-карти. Ієрархічна структура робіт: проєкт, основні фази, конкретні дії. Мережевий графік. Діаграма Ганта. Календарний план робіт. Складання бюджету. Фінансування та ко- фінансування. Звітність

Аналіз суспільної потреби, мета розробки соціального проєкту, завдання на проєктування і визначення параметрів, прийняття рішення у вигляді конкретної програми дій. Паспорт соціального проєкту. Алгоритм роботи над проєктом.

Тема 7. Написання успішної проєктної заявки та презентація проєкту

Зміст

Грантова діяльність та грантова історія. Поняття аплікаційної форми грантодавця. Основні етапи написання заявки на грант. Самоаналіз та пошук партнерів. Створення презентації. Риторичні прийоми захисту проєктної ідеї.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тематичних розділів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	усього	у тому числі			
		л	с/п	лаб.	сам.роб. інд.завд.
1	2	3	4	5	6
Розділ 1. ПРОЄКТУВАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ДІЯЛЬНОСТІ СОЦІАЛЬНОГО ПРАЦІВНИКА					
Тема 1. Проєктне мислення як одна з основних навичок сучасного працівника соціальної сфери	9	2	2		5
Тема 2. Етапи соціального проєктування	14	2	2		10
Тема 3. Логіко-структурна матриця проєкту	9	2	2		5
Разом за розділом 1	42	6	6		30
Розділ 2. ПРОЄКТУВАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ДІЯЛЬНОСТІ СОЦІАЛЬНОГО ПРАЦІВНИКА					
Тема 4. Командоутворення в проєктній діяльності соціального працівника	6	2	2		2
Тема 5. Виявлення проблеми та встановлення цілей і завдань проєкту.	14	2	2		10
Тема 6. Життєвий цикл проєкту	14	2	2		10
Тема 7. Написання успішної проєктної заявки та презентація проєкту	14	2	2		10
Разом за розділом 2	48	8	8		32
Усього годин	90	14	14		62

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	<i>Тема 1.</i> Проектне мислення як одна з основних навичок сучасного працівника соціальної сфери	2
2	<i>Тема 2.</i> Етапи соціального проектування	
3	<i>Тема 3.</i> Логіко-структурна матриця проекту	2
4	<i>Тема 4.</i> Командоутворення в проектній діяльності соціального працівника.	2
5	<i>Тема 5.</i> Виявлення проблеми та встановлення цілей і завдань проекту.	2
6	<i>Тема 6.</i> Життєвий цикл проекту	2
7	<i>Тема 7.</i> Написання успішної проектної заявки та презентація проекту	2
Разом		14

6. Теми семінарських занять (практичних/лабораторних)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Форсайт. Про місце проектної діяльності у розбудові майбутнього України . 1. Актуальні програми та гранти для надання підтримки громадам та особам, що потребують допомоги 2. Грантові програми швидкого реагування 3. Проекти післявоєнного періоду.	2
2.	Тема 2. Семінар. Аналіз проектної діяльності: досвід успішних громад 1. Моніторинг проектів що започатковані в умовах COVID-19 і воєнного стану. 2. Перелік організацій грантодавців. 3. Молодіжні та громадські ініціативи в соціальній сфері	2
3	Тема 3. Практична робота. Логіко-структурна матриця проекту 1. Аналіз соціального проекту	2
4	Тема 4. Формування проектної групи. 1. Створити команду проекту	2
5	Тема 5. Групова робота. Визначення проблеми та встановлення цілей і завдань проекту. 1. Визначення проблеми 2. Дерево проблем трансформуємо у дерево цілей 3. Ідея проекту	2
6	Тема 6. Семінар. Проект від ідеї до презентації 1. Беніфіціарії та стейкхолдери 2. Ризики та план дій 3. Продукти проекту та бюджет	2
7	Тема 7. Семінар. Презентація ІНЗ Презентація проекту 1. Ревалентна ідея. 2. Ресурсність команди. 3. Життєздатність.	2
Разом		14

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Складання власних цілей на вивчення курсу та набуття фахових компетенцій. Збір матеріалу для брифінгу про проєктну діяльність в умовах COVID-19 і воєнного стану та повоєнний період.	6
2	Тема 2. Складання глосарію та схем і таблиць.	6
3	Тема 3. Складання матриці проєкту за прикладом	6
4	Тема 4. Опис методів та принципів роботи в команді проєкту	7
5	Тема 5. Опис проблеми та запропонованого рішення як ідеї й завдань проєкту	7
6	Тема 6. Розробка проєкту.	7
7	Тема 7. Заповнення апікаційної форми проєкту. Презентація проєкту.	7
Разом		62

Індивідуальне завдання

Розробити соціальний проєкт та оформити грантову заявку.

Види контролю і система накопичення балів

Поточний контроль знань		Самостійна робота інд. завд.	Залік / тест	Сума
Модульна атестація № 1 (30 балів)	Модульна атестація № 2 (30 балів)			
Розділ 1	Розділ 2			
30	30	20	20	100

Примітка: розробляючи систему накопичення балів, треба враховувати, що студентам бали виставляються за виконані завдання (вміння) та за засвоєння певного обсягу теоретичного матеріалу (знання). Оскільки ЄКТС передбачає накопичення балів протягом вивчення курсу, то має бути певна кількість контрольних заходів - мінімум 1 захід на 0,5 кредиту)

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен/ диференційований залік	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	55 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)		
E	60 – 69 (достатньо)	3 (задовільно)	Не зараховано
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

Рекомендована література

Основна:

1. Безпалько О. Соціальне проєктування : навч. посіб. Київ, 2010. 127 с.
2. Гонтарева І. В. Управління проєктами : підручник / І. В. Гонтарева. – Х.:Вид. ХНЕУ, 2011. 444 с.
3. Костєва Т. Особливості технології проєктування в соціальній сфері. Наукові праці Чорноморського державного університету імені Петра Могили комплексу «КиєвоМогилянська академія». Серія: Педагогіка. 2016. Т. 270. Вип. 258. С. 47–51.
4. Нагорна Г. Соціальне проєктування: історія становлення та розвитку. Молодий вчений. 2016. № 5 (32). Травень. С. 451–454.
5. Технології проєктування в практиці роботи загальноосвітнього навчального закладу : теоретико-практичний аспект : посібник. Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2014. 336 с.

Додаткова:

1. Романовська Л. Особливості соціального проєктування в соціальній роботі. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. 2020. № 68. Т. 1. С. 104–108
2. Петренко Н. О. Управління проєктами. Навчальний посібник. / Н.О. Петренко, Л.О. Кустрич, М.О. Гоменюк. – К.: Центр учбової літератури, 2016. 244
3. Управління проєктами: навчальний посібник / Уклад. Л.Є. Довгань, Г.А.Мохонько, І.П. Малик. – К.: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2017. 420 с.
4. Соціальні проєкти: мінуси та переваги. [Електронні ресурси]. – Режим доступу: <https://freelancehunt.com/blog/sotsialni-proiekti-minusi-ta-pierievagi/>
5. Вільне плавання: чек-лист із 10 правил проєктного менеджменту для реалізації власної ідеї. Як розрахувати бюджет і хто такі стейкхолдери? [Електронні ресурси]. – Режим доступу: <https://www.the-village.com.ua/village/knowledge/knowledge-promo/301767-10-pravil-proektnogo-menedzhmentu-dlya-realizatsiyi-vlasnoyi-ideyi>

Інформаційні ресурси:

1. Курс «Проєктні технології в соціальній та соціально-педагогічній роботі» [Електронні ресурси]. – Режим доступу: <https://epkmoodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=692>
2. Курс «Написання проєктних заявок» [Електронні ресурси]. – Режим доступу: <https://www.culturepartnership.eu/ua/publishing/proposal-writing-course>
3. Як написати хороший проєкт. [Електронні ресурси]. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=BL3mBoyRpWE&t=280s>
4. Каталог фондів. [Електронні ресурси]. – Режим доступу: <http://www.chaszmin.com.ua/kataloh-grantodavtsiv/>
5. 57 актуальних грантів, конкурсів та можливостей для вашої громади. Каталог фондів. [Електронні ресурси]. – Режим доступу: <https://hromady.org/57>

